

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертация на тема:

" СОЦИАЛНОПСИХОЛОГИЧЕСКО ВЛИЯНИЕ НА ВИЗУАЛНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ПОСЛАНИЯ"

Автор: Хая Клара Мор

докторант към Катедра „Психология“ във ВСУ“Черноризец Храбър

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление: 3.2.Психология

Докторска програма „Обща психология“

Получени материали: дисертационен труд, автореферат

Научен ръководител:

Доц. д-р Петър Нешев

1. Актуалност на разглеждания в дисертацията научен проблем

Изследването е новаторско и креативно, позиционирано едновременно в полето на общата, социалната и политическата психология.

Поставяйки като основна цел да бъде разбран езикът на дизайна, състоящ се от елементите на съобщението и използващ се за предаването му на целева аудитория, дисертационният труд задава нов ракурс по отношение на влиянието на плакатите, анализирайки ги като инструменти за общуване. Теоретико-приложният анализ започва с описание на плакатите, носещи политически или социални послания, които се различават от основните възгледи и първоначално са били ефективни средства за комуникация. Те са разгледани като едни от малкото медии, достигащи до широка аудитория, позиционирана извън обикновените канали на масовите медии. Това е и причината те да остават една от най-

разпространените форми на изкуство в света. Анализът им през призмата на съвременната психология допринася за създаването на нова изследователска ниша с несъмнен евристичен потенциал.

2. Данни за дисертацията и автореферата

От семантиката на ключовите понятия в заглавието още на пръв поглед е ясно, че докторантката е положила научно-изследователските си усилия в широкото дискусивно поле на съвременната психология, фокусирани в конкретиката на едни от най-актуалните теми, свързани с психологията на влиянието, социолингвистиката, психолингвистиката и графичния дизайн. Целта на дисертацията е да изследва различията във възприятието, реакцията и интерпретацията на основните групи от композиционни елементи на графичния дизайн в политическите плакати, които се операционализират като сензорни, структурни и нововъзникващи композиционни елементи, влияещи върху доставянето на съобщенията до публиката.

Дисертационният труд е в обем от 170 страници и съдържа увод, три глави, заключение, литература и приложения. Съдържанието на всяка глава е разделено на отделни параграфи. Основният текст съдържа 12 таблици и 15 фигури. Използваната литература се състои от 150 научни източника на латиница.

Съдържателен акцент в изследването е поставен върху начина, по който композиционните елементи на графичния дизайн предават политически послания и какво е въздействието на елементите на дизайна върху израелската публика. Количествената извадка включва 46 участници, които са получили въпросници, свързани с дизайнерските елементи на политически плакати.

Докторантката търси отговори на няколко изследователски въпроса, основните от които са следните: как студентите по дизайн възприемат, реагират и интерпретират основни групи от композиционни елементи на графичния дизайн; как различните сензорни, структурни, динамични и нововъзникващи композиционни елементи на плакатите влияят на предаването на съобщения и как композиционните елементи на графичния дизайн предават политически послания. Обобщаващият отговор, който се търси е как влияят елементите на дизайна на плакати върху израелската публика.

Авторефератът синтезирано и точно отразява съдържанието на дисертационния труд. Количеството и качеството на научните публикации на докторантката съответстват на критериите.

2. Научни приноси

В теоретичен аспект могат да се открият следните научни приноси:

- Чрез използване на интегрален изследователски подход е проучена и систематизирана информацията за универсалния езиков модел, създаден за целите на изследването, който обогатява теориите, свързани с графичния дизайн като разкрива визуалните, културни и композиционни елементи на политическите плакати и акцентира върху психологическите аспекти на визуалния анализ на политическите плакати.
- Задълбочено и всеобхватно са анализирани основните компоненти на графичния дизайн като цвят, типография, композиция и техника, които могат да бъдат интегрирани посредством културни символи, знаци и значения.

- Проучени са предикторите, които комплексно фасилитират въздействието на посланията върху съзнанието и поведението на хората.
- Използваният универсален езиков модел на изследване е оригинален, иновативен и синтезиращ постиженията на съвременната приложна психология с постиженията на съвременното графично изкуство.

В приложен аспект могат да се открият следните научни приноси::

- Детайлно е разгледан универсален езиков модел, който на практика повишава комуникативната ефективност на политическите послания.
- Емпирично е доказана необходимостта дизайнът на политическия плакат да се основава на професионални психологически проучвания.
- Моделът на изследването е описан комплексно. Предметът, обектът, целта и задачите са точно формулирани. Приложена е адекватно структурирана методика за изследване на измерваните величини.
- Проверката на заложените хипотези е осъществена посредством подходящ инструментариум и статистическа обработка на данните. Извършеният качествен сравнителен анализ на резултатите е коректно осъществен.
- Формулираните изводи са релевантни на конкретното изследване, а обобщението има реалистична приложимост

4.Бележки и препоръки

Представената разработка показва отличната теоретична и практическа подготовка на докторантката по изследваните проблеми. Опитът ѝ като ръководител на колеж по графичен дизайн и като преподавател по графичен дизайн, както и умението ѝ да обработва, интерпретира, анализира и обобщава резултати от проведено психологическо изследване са безспорни. Разработката е балансирана и добре структурирана.

Приемам, че дългосрочното обучение и развитието на зрителната чувствителност на различни култури могат да помогнат както на дизайнера да предаде послания за ефективен избор на цвят, така и на целевата аудитория да развие креативно мислене чрез предоставяне на инструменти за разбиране на визуалния език. По тази причина, с цел популяризиране на дисертационния труд, препоръчвам той да бъде издаден като книга, която ще бъде полезна на широк кръг специалисти.

5. Заключение.

Практическата приложимост на дисертационния труд, целенасоченият теоретичен анализ и изследователските умения на **Хая Клара Мор**, ми дават основание да дам своя положителен вот и да предложа на Уважаемото научно жури да ѝ присъди образователната и научна степен “доктор” в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2 Психология. Обща психология.

21.06. 2021 г.

Подпис:,

гр. В.Търново

/проф.д-р/ Велислава Чавдарова